

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

Vaselinspray

Artikel-nr.

36-4547

UFI-kod

QGRE-50WA-PG1F-F8JK

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Produkttyp

PC24 - Smörjmedel, fetter och släppmedel

Relevanta identifierade användningar

SU21 Konsumentanvändningar: Privathushåll / allmänheten / konsumenter

SU22 Yrkesmässig användning: Offentlig sektor (förvaltning, utbildning, kultur, tjänster, hantverkare)

PROC7 Industriell sprayning

PROC11 Icke-industriell sprejning

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Leverantör

BILTEMA SWEDEN AB

Gatuadress

Arenavägen 17

SE-433 33 Partille

Sverige

Telefon

+46 77 520 00 00

E-Post

kundservice@biltema.com

Hemsida

www.biltema.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Giftinformationscentralen: 010-456 6700

Tillgänglig utanför kontorstid

Ja

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Klassificering

Aerosoler, farokategori 1

Ögonirritation, kategori 2

Specifik organotoxicitet – enstaka exponering, kategori 3

Farligt för vattenmiljön, kategori kronisk 3

Faroangivelser

H222, H229, H319, H336, H412

Kompletterande faroangivelser

EUH018, EUH066

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H222 Extremt brandfarlig aerosol.

H229 Tryckbehållare: Kan sprängas vid uppvärmning.

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.

H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

Kompletterande faroangivelser

EUH018 Vid användning kan brännbara/explosiva ång-luftblandningar bildas.

EUH066 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.

Skyddsangivelser

P101 Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.

P102 Förvaras oåtkomligt för barn.

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden.

P211 Spreja inte över öppen låga eller andra antändningskällor.

P251 Får inte punkteras eller brännas, gäller även tömd behållare.

P260 Inandas inte spray.

P410 + P412 Skyddas från solljus. Får inte utsättas för temperaturer över 50°C.

P501 Innehållet/behållaren lämnas till en godkänd anläggning för avfallshantering.

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

Tilläggsinformation

Farokomponenter för märkning Pentan Isopropanol

2.3 Andra faror

Ämnena i blandningen uppfyller inte de PBT/vPvB-kriterier som ställts i REACH, bilaga XIII.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar**3.2 Blandningar**

Kemiskt namn	CAS-nr EG-nr REACH-nr Index-nr	Konc.	Klassificering	H-fras M-faktor akut M-faktor kronisk	Anmärkning
pentan	109-66-0 203-692-4 01-2119459286-30 601-006-00-1	20 - <25%	Flam. Liq. 2, Asp. Tox. 1, STOT SE 3 - narcosis, Aquatic Chronic 2	H225, H304, H336, H411, EUH066 - -	C
propan	74-98-6 200-827-9 01-2119486944-21 601-003-00-5	12,5 - <20%	Flam. Gas 1A, Press. Gas	H220, H280 - -	U
KOLVÄTEN, C10-C13, N-ALKANER, ISOALKANER, CYKLISKA, < 2% AROMATISKA	- 918-481-9 01-2119457273-39 -	12,5 - <20%	Asp. Tox. 1	H304, EUH066 - -	-
Butan	106-97-8 203-448-7 01-2119474691-32 601-004-00-0	10 - <12,5%	Flam. Gas 1A, Press. Gas	H220, H280 - -	C U
2-propanol	67-63-0 200-661-7 01-2119457558-25 603-117-00-0	10 - <12,5%	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3 - narcosis	H225, H319, H336 - -	-
isobutan	75-28-5 200-857-2 01-2119485395-27 601-004-00-0	5 - <10%	Flam. Gas 1A, Press. Gas	H220, H280 - -	C U

Övrig information ämne

För den fullständiga texten till H- / EUH-uttalanden som nämns i detta avsnitt, se avsnitt 16.

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning

Sörj för frisk luft. Vid obehag, kontakta läkare.

Hudkontakt

I allmänhet kan produkten ej irriterar huden.

Kontakt med ögonen

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj omedelbart med vatten under flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Vid obehag, kontakta läkare.

Förtäring

Drick mycket vatten. Ta ut den drabbade personen till frisk luft och håll honom/henne varm och lugn. Kontakta genast läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Ingen tillgänglig data

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Ingen tillgänglig data

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga brandsläckningsmedel

Släckningsåtgärderna anpassas till omgivningen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid uppvärmning eller brand - bildning av giftiga gaser

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Speciell skyddsutrustning för brandpersonal

Använd andningsskydd.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd andningsskydd. Använd personlig skyddsutrustning. Håll obehöriga och oskyddade personer på säkert avstånd. Avlägsna alla antändningskällor.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Vid spill som medför risk för miljökada, kontakta ansvarig myndighet. Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Förorenat material ska deponeras som avfall enligt avsnitt 13. Sörj för tillräcklig ventilation.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Säker hantering: se avsnitt 7 Personligt skydd: se avsnitt 8 Bortskaffande: se avsnitt 13

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Förebyggande åtgärder för hantering

Tillhandahåll tillräcklig ventilation och punktutsugning vid kritiska ställen. Spraya inte mot öppen eld eller glödande material. Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden. Använd lämpligt andningsskydd.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Följ myndigheternas föreskrifter för förvaring av tryckgasförpackningar. Behållaren förvaras väl tillsluten på sval väl ventilerad plats.

Lagringsklass : 2 B

7.3 Specifik slutanvändning

Se avsnitt 1.2 för specifika användningsområden.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Nationella hygieniska gränsvärden

Beståndsdel	CAS-nr EG-nr	Nivågräns- värde ppm / mg/m ³	Korttidsvärde ppm / mg/m ³	Källa	Anmärkning	År
Pentaner/n-Pentan	109-66-0 -	600 1800	750 2000	-	V	-
2-propanol	67-63-0 200-661-7	150 350	250 600	AFS 2018:1	V	2018
KOLVÄTEN, C10-C13, N- ALKANER, ISOALKANER, CYK- LISKA, < 2% AROMATISKA	- 918-481-9	50 300	100 600	-	H, V	2018

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontroller

Undvik kontakt med livsmedel, drycker och fodermedel. Ta av nedstänkta, genomdränkta kläder omedelbart. Tvätta händerna före raster och efter arbetet Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej. Undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

Ögon / ansiktsskydd

Tättslutande skyddsglasögon

Handskar

Butylgummihandskar med en tjocklek av 0,4 mm, lösningsmedelsbeständiga mellan 42- 480 minuter. Som

skyddsåtgärd rekommenderar vi att användaren och ansvariga personer för arbetssäkerhet antar att beständigheten mot lösningsmedel har en varighet på 42 minuter. Med hänsyn till uppgifterna i avsnitt 3 i

denna SDS kan man anta längre motståndslängd i vissa fall.

Rekommenderat material: Butylgummi

Valet av en lämplig handske beror inte endast på dess material utan också på kvalitetsegenskaper och olikheter från en tillverkare till en annan.

Andningsskydd

Vid kortvarig eller ringa belastning - använd andningsfilterutrustning; vid intensiv resp. längre exponering - använd andningsskyddsutrustning som är oberoende av omgivningsluften.

Typ av filter: A2/P3

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysiskt tillstånd

Aerosol

Färg

vitaktig

Lukt

Alkohol

Smältpunkt / fryspunkt

Ingen tillgänglig data

Kokpunkt eller initial kokpunkt och kokpunktsintervall

Ingen tillgänglig data

Brandfarlighet

Ingen tillgänglig data

Nedre och övre explosionsgräns

0,6 - 12 %

Flampunkt

365 °C

Självantändningstemperatur

Ingen tillgänglig data

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

Sönderdelningstemperatur

Ingen tillgänglig data

pH

Ingen tillgänglig data

Kinematisk viskositet

Ingen tillgänglig data

Löslighet

Ingen tillgänglig data

Vattenlöslighet

praktiskt taget olöslig

Fördelningskoefficient n-oktanol / vatten

Ingen tillgänglig data

Ångtryck

3500 hPa

Densitet och / eller relativ densitet0,7 g/cm³**Relativ ångdensitet**

Ingen tillgänglig data

VOC %

85 %

Partikelegenskaper

Ingen tillgänglig data

9.2 Annan information

Ingen tillgänglig data

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

Inga kända

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil under normala förhållanden för lagring och hantering.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända farliga reaktioner.

10.4 Förhållanden som skall undvikas

Ingen tillgänglig data

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

10.5 Oförenliga material

Ingen tillgänglig data

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga kända

AVSNITT 11: Toxikologisk information**11.1. Information om faroklasser enligt definitionen i förordning (EG) nr 1272/2008****Akut toxicitet**

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Produkt / ämnesnamn CAS / EG num.	Dosbeskrivning	Värde / Dos	Exponeringsväg	Exponeringens varaktighet	Test djur
propan 74-98-6 / 200-827-9	LD50	>2000 mg/kg	oral	-	-
propan 74-98-6 / 200-827-9	LD50	>2000 mg/kg	dermal	-	-
propan 74-98-6 / 200-827-9	LC50	>5 mg/L	Inandning	4 h	-
Kolväten, C10-C13, n-alkaner, isoalkaner, cykliska, < 2 % aromater -	LD50	>5000 mg/ kg	oral	-	Råtta
Kolväten, C10-C13, n-alkaner, isoalkaner, cykliska, < 2 % aromater -	LD50	>3000 mg/ kg	Dermal	-	Kanin
Kolväten, C10-C13, n-alkaner, isoalkaner, cykliska, < 2 % aromater -	LC50	>4951 mg/ m3	Inandning	4h	Råtta
Pentane 109-66-0	LD50	>5000 mg/ kg	oral	-	Råtta
Pentane 109-66-0	LC50	25,3 mg/l	Inandning	-	Råtta

Frätande/irriterande på huden

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Orsakar allvarlig ögonirritation.

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

Luftvägs-/hudsensibilisering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Mutagenitet i könsceller

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Cancerogenitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Toxicitet vid upprepad dosering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

STOT-enstaka exponering

Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

STOT-upprepad exponering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Fara vid aspiration

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

11.2. Information om andra faror**Hormonstörande egenskaper**

Denna produkt innehåller inte ett ämne med hormonstörande egenskaper för människor eftersom inga komponenter uppfyller kriterierna.

AVSNITT 12: Ekologisk information**12.1 Toxicitet****Akut toxicitet för fisk**

Produkt / ämnesnamn CAS / EG num.	Värdetyp	Värde / Resultat	Exponeringens varaktighet	Art
Pentane 109-66-0	EC50	4,26 mg/l	96h	-
Pentane 109-66-0	LC50	4,26 mg/l	96h	-
2-propanol 67-63-0 / 200-661-7	LC50	9640 mg/l	96h	Pimephales promelas (knölskallelöja)

Akut toxicitet för kräftdjur

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

Produkt / ämnesnamn CAS / EG num.	Värdetyp	Värde / Resultat	Exponeringens varaktighet	Art
Pentane 109-66-0	EC50	9,7 mg/l	48h	Daphnia magna (stor hinnkräfta)
2-propanol 67-63-0 / 200-661-7	LC50	9714 mg/l	24h	Daphnia magna (stor hinnkräfta)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Ingen tillgänglig data

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ingen tillgänglig data

12.4 Rörlighet i jord

Ingen tillgänglig data

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ämnena i blandningen uppfyller inte de PBT/vPvB-kriterier som ställts i REACH, bilaga XIII.

12.6. Hormonstörande egenskaper

Denna produkt innehåller inte ett ämne med hormonstörande egenskaper för icke-målorganismer eftersom inga komponenter uppfyller kriterierna.

12.7. Andra skadliga effekter

Andra skadliga effekter

Släpp inte ut i ytvatten eller avlopp. Stora mängder spill: Skadliga för vattenlevande organismer.

Övrigt

Ingen tillgänglig data

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering

Får ej blandas med hushållsavfall. Töm inte avfall i avloppet. Innehållet/behållaren lämnas till destruktion enligt lokala föreskrifter.

Avfallskod	Beskrivning
15 01 04	Metallförpackningar
14 06 03*	Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar

Observera - en asterisk (*) bredvid en kod anger att det är FARLIGT AVFALL.

Övrigt

Kassera i enlighet med myndigheternas föreskrifter. Avfallskategorin är vägledande och beror på vilket sätt avfallet har blivit till. Förpackningar med restinnehåll av produkten skall kasseras på samma sätt som produkten.

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1 UN-nummer eller id-nummer

1950

14.2 Officiell transportbenämning

ADR/RID/ADN officiell transportbenämning

AEROSOLER, brandfarliga

IMDG korrekt leveransnamn

AEROSOLS

IATA korrekt fraktnamn

Aerosols, flammable

14.3 Faroklass för transport

Etikett

ADR/RID/ADN

2.1

IMDG

2.1

IATA

2.1

ADR / RID Klass

2

ADR / RID Klass Kod

5F

IMDG Klass

2 (See SP63)

IATA Klass

2.1

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

ADN Klass

2

ADN Klass Kod

5F

14.4 Förpackningsgrupp

Ej tillämplig

14.5 Miljöfaror**IMDG marine pollutant**

Ja

14.6 Särskilda skyddsåtgärder**Särskilda försiktighetsåtgärder**

Tunnelrestriktionskod D

Transportkategori 2

IMDG EmS

F-D, S-U

14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

Ej tillämplig

Övrigt

Ej tillämplig

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter**15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö****EU-föreskrifter**

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Blandningen är klassificerad som farlig enligt förordning (EG) nr 1272/2008 [CLP].

Nationella föreskrifter

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om minderårigas arbetsmiljö och allmänna råd om tillämpningen av föreskrifterna (AFS 2012:3)

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2007:5) om gravida och ammande arbetstagare med senare ändringar, senast AFS 2018:7.

MSBFS 2015:8 föreskrifter om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

SFS Avfallsförordning (2020:614)

Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1).

AFS 2005:18 Härdplaster (only epoxy)

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

För ämnen i denna beredning genomfördes inte några kemikaliesäkerhetsbedömningar.

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

AVSNITT 16: Annan information

Förkortningar

vPvB - Mycket långlivat och mycket bioackumulerande

SCBA - Buren andningsapparat (Self-Contained Breathing Apparatus)

LoW - Avfallsförteckning (List of Wastes)

IMDG - Internationella koden för sjötransport av farligt gods

CMR - Ämnen som klassificeras som cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska

REACH - Förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.

DNEL - Härledd nolleffektnivå

RID - Bestämmelserna om internationella järnvägstransporter av farligt gods

ATE - Uppskattad akut toxicitet (Acute Toxicity Estimate)

CLP - Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning (CLP-förordningen)

PBT - Långlivat, bioackumulerande och toxiskt ämne

C&L - Klassificering och märkning (Classification and Labelling)

ECHA - Europeiska kemikaliemyndigheten

CSR - Kemikaliesäkerhetsrapport (Chemical Safety Report)

Kow - Fördelningskoefficient oktanol-vatten

ADN - Den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på inre vattenvägar

OEL - Yrkeshygieniskt gränsvärde (Occupational Exposure Limit)

GHS - Globalt harmoniserat system för klassificering och märkning av kemikalier (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals)

LC50 - Letal halt för 50 % av en testpopulation

STOT - Specifik organtoxicitet

UFI - Unik formuleringsidentifierare

ADR - Den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

IATA - Internationella lufttransportorganisationen (International Air Transport Association)

PNEC - Förutsedd nolleffektkoncentration

SVHC - Ämne som inger mycket stora betänkligheter

LD50 - Letaldos för 50 % av en testpopulation (medianletaldos)

Säkerhetsdatablad i överensstämmelse med Förordning (EG) Nr. 1907/2006 (REACH)

Vaselinspray

Betydelse av fraser

Aerosol 1 - Aerosoler, farokategori 1

Eye Irrit. 2 - Ögonirritation, kategori 2

STOT SE 3 - Specifik organtoxicitet – enstaka exponering, kategori 3

Aquatic Chronic 3 - Farligt för vattenmiljön, kategori kronisk 3

Flam. Gas 1A - Brandfarliga gaser, kategori 1A

Press. Gas - Gaser under tryck

Flam. Liq. 2 - Brandfarliga vätskor, kategori 2

Asp. Tox. 1 - Fara vid aspiration, kategori 1

STOT SE 3 - narcosis - Specifik organtoxicitet – enstaka exponering, kategori 3 - narkosverkan

Aquatic Chronic 2 - Farligt för vattenmiljön, kategori kronisk 2

H220 Extremt brandfarlig gas.

H222 Extremt brandfarlig aerosol.

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.

H229 Tryckbehållare: Kan sprängas vid uppvärmning.

H280 Innehåller gas under tryck. Kan explodera vid uppvärmning.

H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.

H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

EUH018 Vid användning kan brännbara/explosiva ång-luftblandningar bildas.

EUH066 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.